

Kõltsu Mõis
Wellenhof

Üks kannit kõnna paik...
A beautifully enchanting place...

KÕLTSU MÕISA LUGU

Kõltu mõis ehk Wellenhof (tõlkes lainemõis) oli endise Keila kihelkonna väiksemaid mõisaid, mis kujundati Põllküla mõisa maadele 1806. aastal. 1880ndatel aastatel kuulus Kõltu mõis von Uexküllidele. See oli aeg, mil hakati siinset mõisasüdan suurejoonelisemalt välja arendama. Praeguse elava liigendusega šveitsipärase puitarhitektuuri traditsioonidest lähtuva villa lasi 19. sajandi lõpuaastatel ehitada paruniproua Benedicte von Uexküll, kes kuni 20. sajandi algusaastateni siin suvitas. Koos mõisahoonega rajas proua ka suurejoonelise iluaia.

Alates 1909. aastast kuni 1930ndate lõpuni kuulus Kõltu mõis Mohrenschildide suguvõsale ning peale Teist Maailmasõda asus mõisahoones Klooga pioneerilaager.

THE STORY OF KÕLTSU MANOR

Kõltu manor, or Wellenhof (in translation the manor of waves), was one of the smallest manors in the former Keila Parish, formed on the lands of Põllküla manor in 1806. In the 1880s, Kõltu manor belonged to the von Uexküll family. This was the time when the heart of the manor was actively developed. Baroness Benedicte von Uexküll – who spent her summers here until the beginning of the 20th century – had the villa, with its current vivid articulated extension following the traditions of Swiss wooden architecture, built at the end of the 19th century. Along with the manor building, a wonderful garden was created. Kõltu manor belonged to the Mohrenschild family from 1909 till the end of 1930s. After the end of World War II, the Klooga Pioneer Camp took up residence in the manor building.

MÕISA TAASAVAMINE

Mõisahoone taastamist alustati 2007. aasta lõpus ja täielikult renoveeritud Kõltsu mõis avati 2010. aastal. Arhitekt Jüri Irik, sisekujundajad Kaire Kemp-Tišler ja Ea Andla taastasid hoone tema algsel kujul elamuna. Mõisas oli varasematest aegadest säilinud üsna palju detaile, mida sai edukalt taastada. Renoveeriti ukSED, kaunite puitkaartega aknad, kaks kahhel-kaminahju ning söögisaali puittahvellagi. Peasaali põrandal on kogu majast kokku kogutud autentne parkett, mida ehib originaali järgi taastatud tuuleroos.

Pioneerilaagri aegadel mõisa juurde ehitatud hooned ja varemed lammutati. Mõisapark kujundati terviklikuks ansambliks maastikuarhitektide Ülle Grišakovi ja Triin Järve jooniste järgi. Sepistatud piirdeaiad ja mõisa väravad valmistas Eesti Kunstiakadeemia professor kunstsepp Heigo Jelle. Mõisa imelised vitraažid klaasverandal ja saale eraldaval vaheseinal on loonud kunstnik Valev Šein.

2014. aasta suvest täiustavad mõisa aeda viiuldaja ja saksofonisti pronksskulptuurid, mille autoriteks on Simson von Seakyl ja Paul Mänd. Aiambiljöö läheb sujuvalt üle metsapargiks, kus hooldatud teerajad viivad üle kergete kaarsildade ning ümber saarekestega järvesilma mereranda.

REOPENING OF THE MANOR

Restoration of the manor building began at the end of 2007, and the completely renovated Kõltsu manor was opened in 2010. Architect Jüri Irik and interior designers Kaire Kemp-Tišler and Ea Andla restored the building to its original form. Quite a number of details from earlier periods had been preserved in the manor and these were successfully restored. The doors, windows with beautiful wooden arches, two stove fireplaces, the dining hall's wood panel ceiling were renovated. In the main hall, there is authentic parquet, gathered from all over the manor building, decorated with a wind rose, restored based on the original.

The buildings and ruins remained from the pioneer camp period were demolished. The manor's park was designed into a complete ensemble on the basis of drawings by landscape architects Ülle Grišakov and Triin Järve. The wrought perimeter fences and manor gates were prepared by Heigo Jelle, professor at the Estonian Academy of Arts. The manor's exquisite stained glass of the veranda and the partition wall between two halls were created by artist Valev Šein.

In the summer of 2014, sculpture of a violinist and saxophonist were installed in the manor garden. The authors of the bronze sculptures are Simson von Seakyl and Paul Mänd. The garden grows smoothly over into a wooden park, where arch bridges and small trails around the lake lead the visitor to the seaside.

Laulasmaa kool / school 2km >

1. Häärber / Manor
2. Valitsejamaja / Governor's house
3. Tualetid, vana tallimaja / Toilets, old stables
4. Kelder / Cellar
5. Kõlakoda / Stage
6. Purskkaevud / Fountains
7. Peavärv / Main gate
8. Parkla / Car park
9. Piknikuplats / Picnic area
10. Väike tiik / Small pond
11. Suur tiik / Big pond

KÕLTSU MÕISA VÕIMALUSED

Kõltsu mõis on avatud ilusateks, väärivateks ja meeldejäävateks sündmusteks. Mõisa ruumid on sobilikud koosolekute, seminaride, koolituste ja nõupidamiste läbiviimiseks ning pidulikeks vastuvõttudeks ja tähtpäevadeks kuni 80 inimesele. Mõisas on olemas seminari- ja öhtusöögilauad, kontserttoolid, dataprojektor ning ekraan. Mõisa aias on võimalik korraldada kontserte ja etendusi ning nendeks sobib hästi 2012. aastal valminud kõlakoda.

KÕLTSU MANOR'S POSSIBILITIES

Kõltsu Manor is open for beautiful, stately and memorable events. The manor's rooms are suitable for holding meetings, seminars, trainings and conferences, as well as festive receptions and events for up to 80 people. The manor has dinner and conference tables, concert chairs, a data projector and the screen. In the manor garden, it is possible to organise concerts and theatre performances, the manor has an outdoor stage built in 2012.

ASUKOHT

Kõltsumõisa asub Harjumaal Keila vallas Laulasmaal. Tallinnast mööda Rannamõisa teed tulles jääb mõis Laulasmaa koolist 2 kilomeetri kaugusele paremat kätt. Tallinnast Keila suunalt mööda Paldiski maanteed sõites tuleb peale 35-ndat kilomeetrit keerata paremale Laulasmaa poole ja sõita 2 kilomeetrit. Kõltsumõis jääb vasakut kätt.

LOCATION

Kõltsumõisa manor is located at Laulasmaa, Keila Rural Municipality, Harju County. When traveling from Tallinn along Rannamõisa Road, the manor is located 2 kilometres from Laulasmaa School, on your right hand side. When traveling from Tallinn from Keila side along Paldiski Road, please turn after the 35th kilometre to the right, towards Laulasmaa, and continue driving for 2 kilometres. Kõltsumõisa manor will be on your left hand side.

KONTAKT

Mõisa omab ja arendab /
The manor is owned
and developed by
E.L.L. Kinnisvara

Tel. (+372) 680 5400
www.ell-realestate.com

Kõltsumõis
Keila vald / parish, 76702
Harjumaa / Harju county
Eesti / Estonia
www.koltsumois.ee
www.facebook.com/koltsumois

Pille Lukin-Kangur
Tel. (+372) 51 46 625
info@koltsumois.ee

“One thing is certain. This is not Estonia, nor Russia, because there is no mess. It is also not France, although the echo sometimes replies in their language. Maybe most of all it is England. We spend our time in the garden, where it is difficult to find a place, where the embarras de richesses picturesque allows one to forget for a moment where we actually are. Is it in Switzerland or in Russia? In Mon Repo, near Viiburi or in Narva-Jõesuu. The main building of Kõltsumõisa is like a cut-out from a style guide of that era. In Latin: villa maritime – a seaside resort, as they were known already in Rome at the time of Pliny the Younger. A place where one could forget one’s troubles, live as if no other places existed in the world – no Tallinn nor Paldiski, no harbours, no railways, nor capitalism or its grave diggers.”

English Lady Elizabeth Eastlake, visiting Estonia in the 1840s.

Kõltsu Mõis
Wellenhof

„Üks on kindel. See ei ole Eesti ega samuti Venemaa, sest puudub korralagedus. Ega ka mitte Prantsusmaa, ehkki kaja vastab mõnikord selles keeles. Kui siis kõige enam Inglismaa. Viibime aias, kus on rakse leida endale aset, kus embarras de richesses pittoresque lubab hetkeks unustada, kus me ikkagi täpselt asume. Kas Šveitsis või Venemaal? Mon Repos Viiburi lähistel või Narva - Jõesuus... Kõltsu peahoone on nagu väljalõige ajastu stiiliraamatust. Ladina keeles villa maritima – mereäärne suvituskoh, nagu neid tunti juba Plinius Noorema ajal Roomas. Paik, kubu tules võis unustada mured, elada nagu polekski muud maailma olemas - ei Tallinna ega Paldiskit, sadamaid, raudteid, kapitalismi ega selle hauakaevajaid.“

1840-ndatel Eestimaad külastanud Inglise leedi Elisabeth Estlake

---

www.koltsumois.ee